

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

до виконання контрольної роботи
з навчальної дисципліни

«ЕКОНОМІКА МІСТА»

*(для студентів заочної форми навчання освітнього рівня «бакалавр»
за спеціальністю 051 – Економіка)*

Харків
ХНУМГ ім. О. М. Бекетова
2021

Методичні рекомендації до виконання контрольної роботи з навчальної дисципліни «Економіка міста» (для студентів заочної форми навчання освітнього рівня «бакалавр» за спеціальністю 051 – Економіка) / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; уклад. Д. О. Серьогіна. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. – 14 с.

Укладач канд. екон. наук, доц. Д. О. Серьогіна

Рецензент

Т. А. Пушкар, кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки (Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова)

Рекомендовано кафедрою економіки, протокол № 1 від 29.08.2019.

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Мета та завдання контрольної роботи.....	5
Загальні вказівки	6
Тематика контрольної роботи.....	7
Список джерел.....	10
Додатки.....	12

ВСТУП

Мета викладання навчальної дисципліни «Економіка міста» – сформуванню у студентів систематизоване уявлення про економіку міста і систему управління соціально-економічним розвитком на місцевому рівні.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Економіка міста» є:

- визначити сутність категорії «місто», функції та роль міст в розвитку національної економіки;
- поглибити теоретичні знання студентів у сфері економіки міста;
- виявити особливості розвитку сучасних міст;
- ознайомити з основами стратегічного управління розвитком міста та забезпечення його конкурентоспроможності.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- існуючі підходи до визначення сутності категорії «місто», основні чинники виникнення і розвитку міст;
- основні функції та існуючі підходи до класифікації міст;
- сучасні проблеми міського розвитку в Україні та світі;
- сутність й сучасні особливості процесу урбанізації;
- економічні основи функціонування і сталого розвитку міст;
- принципи функціонування місцевого самоврядування в Україні;
- основні інструменти управління економікою міста;
- сучасні підходи до управління соціально-економічним розвитком міста.

вміти:

- користуватися різними джерелами для проведення аналізу соціально-економічного положення міста і наочно представляти результати аналізу.
- критично оцінювати соціально-економічні процеси, що відбуваються в місті;

- виявляти основні проблеми розвитку міста;
- визначати перспективи розвитку міста.

мати компетентності:

- здатність зібрати й проаналізувати вихідні дані, необхідні для розрахунків економічних і соціально-економічних показників, що характеризують існуючий стан міста;
- здатність на основі типових методик і діючої нормативно-правової бази розрахувати економічні й соціально-економічні показники, що характеризують розвиток міста;
- здатність аналізувати наявний соціально-економічний потенціал міста та оцінювати можливості його розвитку;
- здатність виявляти проблеми функціонування міст і визначати шляхи їх вирішення.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Контрольна робота з дисципліни «Економіка міста» згідно з навчальним планом виконується студентами 2 курсу заочної форми навчання освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» спеціальності 051 – Економіка у четвертому семестрі.

Мета контрольної роботи – закріплення теоретичних знань студентів та вироблення практичних навичок аналітичного підходу до оцінки економічних проблем, що виникають в галузях і на підприємствах міського господарства.

Основні завдання контрольної роботи:

- поглиблення знань щодо основних положень економіки міського господарства;

– вдосконалення та подальше закріплення практичних навичок і умінь по оцінці ефективності функціонування галузей і підприємств міського господарства;

– отримання додаткової можливості і стимулів для розвитку аналітичних здібностей, придбання і закріплення навичок узагальнення матеріалу і його концентрованого викладу.

В результаті виконання контрольної роботи студент повинен вміти:

– узагальнювати і систематизувати статистичні матеріали по темі контрольної роботи;

– проводити аналіз виробничо-господарської діяльності підприємства або галузі міського господарства;

– розраховувати показники ефективності функціонування підприємства або галузі міського господарства;

– логічно і зв'язно представляти матеріали дослідження;

– застосовувати отримані теоретичні знання для вирішення практичних завдань в рамках теми контрольної роботи.

ЗАГАЛЬНІ ВКАЗІВКИ

Контрольна робота з дисципліни «Економіка міста» виконується на прикладі діяльності конкретного підприємства (або галузі) міського господарства конкретного міста.

Контрольна робота повинна мати наступну структуру:

– титульний аркуш;

– зміст;

– вступ;

– теоретична частина;

– практична частина;

– висновок;

– список джерел та літератури.

Титульний лист оформляється відповідно до вимог ХНУМГ ім. О. М. Бекетова до будь-якої письмової роботи.

У змісті вказуються назва розділів (глав) і підрозділів (розділів) відповідно до номером їх початкової сторінки.

У вступі обґрунтовується актуальність обраної теми, формулюються цілі та завдання контрольної роботи, визначаються предмет і об'єкт дослідження.

Зміст контрольної роботи має бути представлено теоретичною і практичною частиною.

У теоретичній частині розглядається історія розвитку та сучасний стан проблеми дослідження, сутність і основні поняття, що описують стан проблеми, існуючі методи і методики аналізу даної проблеми і т. д.

Практична частина контрольної роботи повинна містити характеристику об'єкта дослідження (підприємство, установа, організація, галузь міського господарства), характеристику основних техніко-економічних показників його розвитку, аналіз цих показників і оцінку ефективності функціонування об'єкта.

Теоретична і практична частини можуть бути розбиті на підрозділи.

Висновок підводить підсумок вирішення завдань, поставлених у рамках даної теми контрольної роботи. У ньому формулюються висновки, наводяться результати аналізу проблеми і оцінки ефективності діяльності об'єкта.

Список джерел та літератури включає джерела і літературу, якими користувався студент при вивченні теми дослідження. Він повинен бути оформлений відповідно до вимог ХНУМГ ім. О. М. Бекетова та мати відповідну структуру.

ТЕМАТИКА КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

1. Сучасні проблеми розвитку міського господарства (на прикладі міста .....).
2. Концентрація виробництва в міському господарстві (на прикладі міста ....).
3. Аналіз соціально-економічного розвитку міста ..... за останні три роки.
4. Оцінка ефективності функціонування правоохоронної системи міста .....

5. Роль підприємств будівництва та реконструкції міста ..... в створенні матеріально-технічної бази міського господарства.
6. Роль підприємств будівництва та реконструкції міста .... у вирішенні житлової проблеми населення.
7. Особливості і характеристика житлового фонду міста .....,
8. Особливості та характеристика матеріальних і трудових ресурсів ЖКГ міста .....
9. Особливості та показники використання фінансових ресурсів ЖКГ міста .....
10. Характеристика ресурсів транспортного підприємства міста (на прикладі .....
11. Роль підприємств міського транспорту в економіці міста (на прикладі ....).
12. Міське зелене господарство, його склад і значення для розвитку міста .....
13. Основні тенденції розвитку організації виробництва на підприємствах громадського харчування міста (на прикладі .....
14. Значення підприємств дорожнього господарства в економіці міста та характеристика їх матеріально-технічної бази (на прикладі .....
15. Особливості формування та використання ресурсів підприємств (установ) освіти міста (на прикладі .....
16. Роль підприємств (установ) охорони здоров'я в забезпеченні ефективного розвитку міського господарства (на прикладі .....
17. Роль підприємств (установ) освіти в підвищенні ефективності використання трудових ресурсів міста .....
18. Характеристика системи забезпечення зайнятості населення міста .....,
19. Роль підприємств сфери послуг міста .... в економіці міського господарства (на прикладі ... ..)
20. Організація торговельного обслуговування населення та підприємств міста ..... (на прикладі).

21. Роль підприємств енергопостачання міста ..... в забезпеченні ефективного використання матеріальних ресурсів міського господарства (на прикладі .....

22. Роль підприємств теплопостачання міста ..... в забезпеченні ефективного використання матеріальних ресурсів міського господарства (на прикладі .....

23. Наукова організація праці на підприємствах міського господарства (на прикладі .....

24. Організація оплати праці на підприємствах міського господарства (на прикладі .....

25. Науково-технічний прогрес як фактор підвищення ефективності виробництва на підприємствах міського господарства (на прикладі .....

26. Характеристика факторів зовнішнього і внутрішнього середовища підприємства міського господарства (на прикладі .....

27. Роль підприємств водопостачання та водовідведення в підвищенні якості життя населення міста .....

28. Формування і використання прибутку підприємства міського господарства (на прикладі .....

29. Особливості виробничих фондів підприємства будівництва і реконструкції міста (на прикладі .....

30. Напрямки підвищення якості продукції на підприємстві сфери послуг міста ... .. (на прикладі .....

31. Формування і аналіз витрат підприємства громадського харчування міста .... (на прикладі .....

32. Використання нових способів і засобів реклами для підвищення ефективності роботи підприємства торгівлі міста ..... (на прикладі .....

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

Рекомендована література

Базова

1. Економка міського господарства : навч. посібник / За ред. С. В. Богачова. – Макіївка : Вид-но «Ноулідж» (Донецьке відділення), 2011. – 308 с.
2. Економіка міського господарства : навч. посібник / За ред. Т. П. Юр'євої. – Харків : ХДАМГ, 2002. – 672 с.
3. Карий О. Стратегічне планування розвитку міста / О. Карий. – Львів : ЗУРЦ. – 2007. – 317 с.
4. Чекалин В. С. Экономика городского хозяйства [Электронный ресурс] : учебник / В. С. Чекалин. – СПб. : СПбГИЭУ, 2010. – 242 с. // <http://znanium.com/bookread.php?book=417651>
5. Черняк В. З. Экономика города : учеб. пособие / В. З. Черняк, А. В. Черняк, И. В. Довдиенко. – М. : КНОРУС, 2010. – 368 с.

Допоміжна

1. Бузыр'єв В. В. Экономика жилищной сферы / В. В. Бузыр'єв, В. С. Чекалин. – М. : Инфра – М, 2001 – 256 с.
2. Велихов Л. А. Основы городского хозяйства / Л. А. Велихов. – М. : Наука, 1996. – 480 с.
3. Городское хозяйство : учеб. пособие / Т. Г. Морозова, Н. В. Иванова, В. Э. Комов и др. – М. : Вузовский учебник: ИНФРА-М, 2010. – 361 с. // <http://znanium.com/bookread.php?book=181499>
4. Агаджанов Г. К. Економіка водопровідно-каналізаційних підприємств: навч. посібник / Г. К. Агаджанов; Харків. нац. акад. міськ. госп-ва. – 2-е вид., перероб. та доп. – Харків : ХНАМГ, 2010. – 392 с.
5. Занадворнов В. С. Экономика города. Вводный курс : учеб. пособие / В. С. Занадворнов, А. А. Занадворнов. – М. : ИКЦ «Академкнига», 2003. – 272 с.
6. Славута О. І. Економіка і організація діяльності підприємств міського господарства : навч. посібник / О. І. Славута. – Харків : ХНАМГ, 2009. – 284 с.

7. Хозяйствование города: теория и практика : монография / [Под ред. С. В. Богачева, М. В. Мельниковой, В. А. Устименко и др.]. – НАН Украины. Ин-т экономико-правовых исследований. – Донецк : Изд-во «Ноулидж», 2012. – 270 с.
8. Шилова Т. О. Міське комунальне господарство : навч. посібник. – Київ : КНУБА, 2006. – 272 с.
9. Экономика города : учеб. пособие для вузов / Под ред. проф. Ю. Ф. Симионова. – М. : ИКЦ «Март», 2006. – 65 с.
10. В. И. Коробко. Экономика городского хозяйства : учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / Коробко В. И. – 2-е изд., стер. – М. : Издательский центр «Академия», 2008. – 160 с.
11. Ильина И. Н. Экономика городского хозяйства : учеб. пособие / И. Н. Ильина. – М. : КНОРУС, 2013. – 248 с.
12. Экономика жилищно-коммунального хозяйства : учеб. пособие / Под ред. Ю. Ф. Симионова. – М. : ИКЦ «Март», 2004. – 208 с.
13. Юр'єва Т. П. Економіка підприємств міського господарства : навч. посібник / Т. П. Юр'єва. – Харків : ХДАМГ, 1998. – 176 с.

Інформаційні ресурси

1. Цифровий репозиторій ХНУМГ імені О. М. Бекетова:
<http://eprints.kname.edu.ua/>
2. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України www.rada.gov.ua
3. Офіційний сайт Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України : <http://minregion.gov.ua>
4. Офіційний сайт Державної служби статистики України :
<http://www.ukrstat.gov.ua>
5. Офіційний сайт Асоціації міст України : <https://www.auc.org.ua/>

ДОДАТКИ

Додаток А

Приклад оформлення титульного аркушу контрольної роботи

A4 (210 x 297 мм)

20 мм

Форма № Н-9.02

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО
ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА
Центр післядипломної освіти і заочного навчання

Кафедра економіки

Контрольна робота
з навчальної дисципліни
«Економіка міста»
на тему: «Сучасні проблеми розвитку міського господарства
(на прикладі міста .....))»

25 мм

10

Виконав: студент 2 курсу, групи
за спеціальністю 051 – Економіка
Іванов І.І.

Харків – 202_

20 мм

Додаток Б
Приклад оформлення змісту контрольної роботи
А4 (210x297 мм)

The diagram shows a table of contents within a rectangular frame. Dimensions are indicated by arrows: 25 mm from the left margin to the start of the text, 20 mm from the top margin to the 'ЗМІСТ' header, 10 mm from the right margin to the end of the text, and 20 mm from the bottom margin to the end of the text. The 'ЗМІСТ' header is underlined and has a 20 mm height. Below it, the text 'Вступ...' is followed by a dotted line and the number '7'. The text '1 Теоретичні основи' is followed by a dotted line and the number '10'. Below '1 Теоретичні основи' are sub-sections: '1.1', '1.2', '1.2.1', and '1.2.2'. Below these is 'Висновки по першому розділу'. Then '2 Техніко-економічний аналіз', followed by '...', 'Висновки', and 'Перелік посилань'. A note specifies 'полуторний міжрядковий інтервал з двома незаповненими рядками' for the text area. The top right corner is labeled 'верхній колонтитул 1,25 см'.

ЗМІСТ	
Вступ.....	7
1 Теоретичні основи	10
1.1	
1.2	
1.2.1	
1.2.2	
Висновки по першому розділу	
2 Техніко-економічний аналіз	
...	
Висновки	
Перелік посилань	

Виробничо-практичне видання

Методичні рекомендації

до виконання контрольної роботи
з навчальної дисципліни

«ЕКОНОМІКА МІСТА»

*(для студентів заочної форм навчання освітнього рівня «бакалавр»
за спеціальністю 051 – Економіка)*

Укладач канд. екон. наук, доц. *Д. О. Серьогіна*

Відповідальний за випуск *О. І. Славути*

За авторською редакцією

Комп'ютерне верстання *І. В. Волосожарова*

План 2019, поз. 397М

Підп. до друку 30.09.2019. Формат 60 × 84/16.

Друк на ризографі Ум. друк. арк. 0,8.

Тираж 50 пр. Зам. №

Видавець і виготовлювач:

Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова,
вул. Маршала Бажанова, 17, Харків, 61002.

Електронна адреса: rectorat@kname.edu.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:

ДК № 5328 від 11.04.2017.